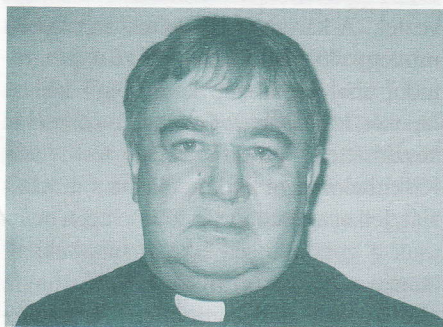

SZÉKASZÓ

2009. december

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG

Az adventi időszak egyik jellemzője a várakozás. Várjuk az Úr Jézus születésének ünnepét. Két féle várakozást ismerünk: 1. passzív várakozás: a várakozó nem tesz semmit annak érdekében, hogy az az esemény, amelyet vár jól sikerüljön. Csak számolgatja a napokat, mint a kisgyerek, hogy hányat kell aludni, míg jön az angyal. Vagy a katona, aki kuffer oldalára húzogatja a vonalakat, hogy hány nap kell elteljen a leszerelésig.

2. aktív várakozás: a várakozási időt cselekvéssel töltöm ki, hogy a várva-várt esemény ragyogóan sikerüljön. (Az autóbust úgy is lehet várni, hogy toporzékolva, órámot nézegetve várom annak érkezését és úgy is, hogy elmondok egy tized rózsafüzért.)

Az adventi várakozásom cselekvéssel legyen telve, lelkemet kitakarítva a megtérés által, hogy legyek képes a karácsonyi öröm befogadására.

Az adventi szent idő másik jellemzője az ÖRÖM. Advent 3. vasárnapját az öröm vasárnapjának is nevezik. És nem véletlenül. Hiszen az adventi aktív várakozásunk nem szomorúsággal, hanem örömmel kell telve legyen. Valahogyan úgy, mint a jegyesek, akik készülnek az esküvőre. Rengeteget rohangálnak, fáradoznak, hogy az esküvőjük szép legyen, de azt örömmel teszik.

Szofoniás próféta is öröme és ujjongásra biztatja a választott nép fiait, akik megfogyatkozva hazatértek a babiloni fogságból. A prófétai hivatás azt jelentette, az Isten által kiválasztott személy összekötő kapocs volt Isten és ember között. Közvetítette Isten akaratát, bátorította a

KARÁCSONYRA KÉSZÜLVE

választott nép fiait. És, ha letértek az Isten által kijelölt útról megfedte őket.

A babiloni fogság előtti időszakban a választott nép fiai letértek Isten útjáról. Hiába hirdették a próféták, hogy: az Istenben bízzatok, és ne a fegyverekben, a lovaságban és a szövetségeseitekben. Nem hallgattak a prófétákra. Ezért Isten levette oltalmazó kezét róluk és következett a 70 éves babiloni fogság. Nehéz 70 év következett a választott népre. Ez idő alatt a választott nép fiai felülvizsgálták múltjukat, hogy mit rontottak el. Ez a nép nagy szenvedés árán rájött arra, hogy Isten nélkül élni nem lehet. 70 év után, amikor a népnek egy maradéka hazatért a rabságból a lerombolt, kifosztott országba, tele volt életkedvvel és lelkesedéssel. Szofoniás öröme és ujjongásra szólítja fel a választott nép fiait, mert –nagy szenvedések, veszteségek árán– megtalálták Istent.

Népünk történelmét tekintve van némi hasonlóság köztünk és a választott nép fiai között: ők is meg mi is kis nép vagyunk. Ők is meg mi is letértünk Isten útjáról. Gondoljunk a család szétverésére (próbaházasság, élettársi kapcsolat), ételellenes bűnök (magzatelhajtás, eutanázia), a munka megbecsülésének elvesztése (senki nem akar dolgozni).

Abban is hasonlítunk rájuk, hogy mi is legyőztünk, mi is szét lettünk szórva, el vagyunk szegényedve és a szomszéd népek nevelésévé lettünk.

Nem hasonlítunk rájuk abban, hogy nem vizsgáltuk felül mit rontottunk el, miben vétkeztünk, nem tanultunk a múlt hibáiból. És így elmaradt a megújulás. Elmaradt az Istenhez való visszatérés. Elmaradt a jövőbe vetett bizalom, az ujjongás és öröm.

Az idei advent célja nem csak a bűnbánat, a megtérés, hanem az öröm.

Ezért az örömet fáradozzak, amit a karácsonyi Kisdéd adhat meg nekem, hogy megtaláljam, nem csak személyes életemben, hanem abban a közösségben, amelynek tagja vagyok.

Farkas Árpád Plébános

KARÁCSONYI ÉNEK

Szűz Mária e világra
nékünk szent Fiát hozá,
A jászolban fekszik,
ki a mennyet s földet alkotá.
Mely végtelen kegyelem
Tőled, ó Istenem!
Hogy így szeretted az embereket.

Az angyalok Jézus születésén
áldva zengenek,
A pásztorok a mennyei fényre
Hozzásietnek;
Öröme ébredének
minden teremtmények,
Mind Őt imádják és magasztalják.

A LÉLEK GYÜMÖLCSEI

A lélek gyümölcsei:
szeretet, öröm
béke, türelem,
kedvesség, jóság,
hűség, szelídség,
önmegtartóztatás...
ha a Lélek szerint
élünk, viselkedünk
is a Léleknek
megfelelően.

„NE FÉLJ, MERT MEGVÁLTOTTALAK...”

Advent első vasárnapját megelőző szombaton, november 28-án a VII-VIII osztályosoknak szervezett lelki napon 35 karcfalvi, jenőfalvi és dánfalvi diák vett részt.

A lelkinap célja az volt, hogy az adventi előkészületi időre, és egyben a karácsonyra is próbáljunk ráhangolódni. A programot úgy építettük fel, hogy a résztvevőknek lehetőségük legyen egy kissé a megszokottól eltérő módon egy-

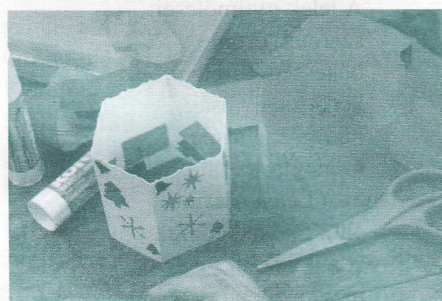
másra és önmagukra is figyelni.

A kiscsoportos tevékenységeken hangsúlyt kapott a belső értékek, jó tulajdonságok számbavétele, az arról való gondolkodás, hogy hogyan lehetne az erények útján egy-egy lépésnyivel előbbre haladni, valamint az is, hogy ezáltal hogyan tudnák a szűkebb-tágabb környezetüket is gazdagítani.

Erre a korosztályra jellemző az identitás-keresés, a „Ki vagyok én?” kérdés kapcsán a gyakori elbizonytalanodás. Ebből a tényből is kiindulva a lelkinap folyamán a csoportvezetők abba az irányba próbálták a jelenlévő gyerekek figyelmét fordítani, hogy a jó Isten egy gyönyörűt álmodott meg mindannyiunkról, hogy személyes szeretettel mondja mindenikünknek, hogy „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, az enyém vagy” (Iz 43,1)

A sokféle útvesztőben, értékbizonytalanságban nagyon fontosnak tartom, hogy ezt a bátorító üzenetet egyre gyakrabban hangsúlyozzuk, hogy a fiatalokban a szerető, jóságos, mindannyiunkról gondoskodó istenkép tudjon kialakulni.

Bízom benne, hogy ez a lelkinap is

segítette a diákokat annak megélésében, hogy mindennapjaikban, örömeikben és nehezebb perceikben is „velünk az Úr”.

Bíró Katalin, a Caritas Családsegítő Szolgálatának munkatársa

ADVENTI LELKINAP

2009. november 28-án kora délelőtt a kápolnában gyülekeztünk az adventi lelkinapra. Karcfalvi, jenőfalvi és dánfalvi diákok vettek részt ezen a kedves programon. Bíró Katalin, Szócs Judit, Szabó Katalin, Mihály Ildikó és Kelemen Erzsébet által vezetett kiscsoportokban dolgoztunk. Délelőtt a bemutatkozás után egy képzeletbeli bankból kölcsönöztünk jó tulajdonságokat. Majd megindokoltuk ki miért éppen azt választotta, és ezt hogyan tudja mások javára kamatoztatni. Ezt az ebédszünet követte, amikor mindenki elfogyaszthatta a szendvicset. A plébánia konyhájában meleg teával fogadtak. A délután folyamán arról beszélgettünk, hogy ki az a személy akiből erőt meríthetünk, illetve kik azok akik belőlünk merítkeznek. Itt általában első helyen a család áll, majd a jó barátok következnek. A program befejező részében mindenki kapott egy mécseset, amit meggyújtottunk. Lágymellett halkán a fülébe súgtuk a kiválasztott személynek, hogy miért fontos számunkra, miért jó, hogy köztünk lehet. A lelkinap szentmisével zárult. Ez a nap gyorsan telt, mivel jól éreztük magunkat. Remélem még sok ilyenben lesz részem.

K. Kinga

KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS

A kisiskolások karácsonyi készülődése sem maradt el, december 16-án a Caritas Családsegítő Szolgálat munkatársai és önkéntesei egy tartalmas programot szer-

veztek. A karcfalvi iskola tornatermében mintegy 70 kisdíák vett részt a programon, ahol csodaszép karácsonyi képeslapokat, karácsonyfadíszeket, mécseseket készíthettek, gipszfigurákat festhettek. Ki-ki belevitte a barkácsolásba a fantáziáját, lelkesedését. A program végén nemcsak a gondosan elkészített munkákkal, hanem a közösen feldíszített karácsonyfától egy-egy ajándécsomagot is magukkal vihetnek a résztvevők.

A gyerekek ismét szépérezékükről, egymásra való odafigyelésükről, lelkesedésükről és örülni tudásükről győztek

meg bennünket, ami nagy erőforrást jelent számunkra is a mindennapi munkánkban.

Remélem, hogy még az elkövetkezőkben is sor kerülhet hasonló rendezvényekre.

Bíró Katalin, Caritas

(folytatás a 2. oldalról)

ADVENTIKOSZORÚ KIÁLLÍTÁS

Az idén 3. alkalommal rendeztük meg iskolánkban az adventikoszorú kiállítását. 23 tanuló hozta el saját, illetve kisebb-nagyobb segítséggel elkészített munkáját. A szemet-lelket gyönyörködtető alkotások közül Jéré Anett és Szekeres Renáta koszorúja kapta a Nagy Erika virágüzlet különdíját.

Bartalis Réka illatos koszorúja vonzotta a legtöbb szavazatot, így övé lett a közönségdíj. A legegységibb kivitelezésű koszorú a Kristály Anita, II. osztályos tanulóé volt, ő hagyományos módon búzával töltött edénykébe helyezte a gyertyákat és a koszorút.

A résztvevők mindegyike nyertese volt ennek a seregszemlének, hiszen illatos mécesest, díszgyertyát illetve képeslapot kapott ajándékba. A kiállításra benevező minden diáknak köszönjük a részvételét.

Az adventikoszorú fénye világítja karácsonyi készülődésünket, gyújtsa lángra szíveinket, hogy méltóképpen befogadhassuk a Megváltót!

Az oldalt összeállította K. E.

Rendkívüli este volt számomra, amikor Botond tanítványom meghívására részt vettem a Hegyalja-i társulat ajtatosságán. Szívet-lelket gyönyörködtető volt, ahogyan a felnőttekkel együtt óvodás és iskolás gyerekek ajkáról fakadtak az imák, énekek, karácsonyi versek. Felemelő megtapasztalni, hogy a faluban estéről-estére egybekapcsolódnak zengő ének és ima szárnyán mindazok, akiknek ma fontos a család, szeretet kötelékén át képesek időt szakítani, hogy községünk minden családjáért, annak megtartó erejéért felajánlják az adventi esték áhítatát.

Jaszenovics Terézia

SZÁLLÁST KERES A SZENT CSALÁD

Európa szerte honos, a magyar nép körében legjobban elterjedt adventi ajtatosság a Szentcsalád-kilenced. December 15-én este kezdődik el és 9 estén át más és más családhoz viszik. A templomban előzetesen megáldott Szentcsalád képét otthon helyezik el a házi oltárra, mely előtt ajtatosságokat végeznek. December 23-án este visszaviszik a képet tulajdonosához, ahol megülik a Mária radinát.

Ma, amikor válságban a család, érzékeljük a családok széthullásának szomorú következményeit, lehet-e örömebb dolog, mint megélni kis közösségek, rózsafüzér társulatok szintjén, hogy községünkben jelképesen befogadják a Szent családot, izes, népies nyelven könyörögnek oltalmáért.

1. „Legalább ti jó emberek
Fogadjátok a Kisdedet.
Házatokra boldogság száll
Ha betér az égi Király.”
 2. „Ne sírj tovább Szűz Mária
Ne menjetek ma máshova,
Szállásunkat mi megosztjuk
Kis Jézuskát befogadjuk.
- Ó, de boldog vagyok, hogy a Szentcsaládot hajlékomban tisztelhetem.”

A befogadás után szebbnél-szebb könyörgések következnek:

- ápd bennünk a családi élet erényeit, neveld a keresztény házastársak hűségét, szeretetét, hozz egyetértést, fegyelmet, áldozatra kész szellemet, a családok Isten áldásának tekintsék a gyermeket, adj becsületes munkával megszerzett kenyeret stb.

ÚJRA ELTELT EGY ÉV...

Év vége közeledvén, úgy érzem szükséges néhány megvalósításról tájékoztatni önöket, hisz akár csak az előző években, minden gazdasági nehézség ellenére az idén is igyekeztünk eleget tenni hivatali kötelezettségeinknek.

A világszerte bekövetkezett gazdasági válság településünk lakóit is érinti, a családok egyre nehezebben viselik annak következményeit. Így van ez községszinten is, a mi nagy családkunkban, ahol az igényekkel, az elvárásokkal szemben lehetőségeink egyre korlátozottabbak. Ennek ellenére

pályázatok útján sikerült több milliós összegeket behozni a községbe. Ezért tudtuk tovább folytatni a megkezdett munkálatokat, mi több, újabb, merészebb kezdeményezésekbe is belementünk a nélkül, hogy anyagilag megterheltük volna a lakosságot. Gondolok itt a csatornázás folytatására, a műjégpálya befödésére és további bővítésére, a ravatalozó felépítésére, amelynek múlt év karácsonyán csak az alapja volt elkészítve, a kultúrház és a volt községháza javítási munkálataira, a községek központ és a park teljes átrendezésére,

a községi és erdei utak javítására, a szeméttelések bezárására stb.

Gondolom, a felsoroltak eléggé látványosak, kézzelfogható megvalósítások, értékük több mint 20 milliárd régi lejt tesz ki. Az erőfeszítések tehát nem voltak eredménytelenek, a helyi

tanács határozatait betartva jó volt az együttműködés az építőkkal, a közbirtokosságokkal, az egyházzal, az iskolával, a helyi vállalkozókkal, a polgármesteri hivatal dologzóival, de nem utolsó sorban a megyei és országos képviselőinkkel is. Köszönet érte.

A további együttműködés és a lakosság megértésének és türelmének reményében kívánok mindenkinek kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet.

Gábor Tibor
Polgármester

TISZTELT KARCFALVIAK ÉS JENŐFALVIAK!

Köszönöm az elnökválasztáson részvételüket, büszkeséggel és megelégedéssel tölt el, hogy a Csíki medencében, Hargita

megyében a legtöbben Csíkkarcfalván és Csíkjénőfalván vettek részt a szavazáson. További politikai tevékenységem szempontjából is fontos, hogy a karcfalviak jelentős többségben támogatták politikai programomat, azt a jövőről alkotott elképzelésemet, amellyel az államelnöki megmérettetésben jelöltként részt vettem, és amelyet a jövőben is következetesen képviselni fogok közösségünk érdekében.

Nekünk, magyar embereknek továbbra is szem előtt kell tartanunk azt, hogy a közösség fejlődésének, biztos jövőjének, önállóságának és boldogulásának zálogát továbbra is mi magunk, a mi munkánk és törekvésünk jelenti. Ehhez kérem továbbra is az önök támogatását.

Áldott karácsonyt, egy sokkal boldogabb újévet, békét és kitartást kívánok önöknek az elkövetkező kihívásokhoz!

Tisztelettel,
Kelemen Hunor,
parlamenti képviselő, az RMDSZ
ügyvezető elnöke

Lapzártakor értesültünk a médiából, hogy Kelemen Hunort kulturális miniszternek jelölték.

Gratulálunk!
A szerkesztők

FELHÍVÁSOK

- A polgármesteri hivatal közli, hogy december 28, 29-én még ki lehet fizetni az ez évi elmaradt adót, amelynek határideje szeptember 15-én lejárt, de a számítógép automatikusan kamatot számol. Ez a kamat december 15-től még nagyobb és tovább növekedik, egészen az adó teljes kiegyenlítéséig. Érdemes tehát ne késlekedni tovább.

- A hivatal ismételten közli, hogy tilos a határ bármelyik részébe szemetet szállítani, vagy a vízbe, vízpartra üríteni. A vétkesek szigorú büntetésben részesülnek.

- A HAR-VÍZ R.T. felhívja a lakosság figyelmét, hogy az utcai kutakból tilos tömlővel a vizet belterületre vezetni, vagy kocsit mosni. A kutak kimondottan a lakosság ivóvíz ellátását szolgálják. Hasonlóan kérik, hogy azok, akik nem a szolgáltatón keresztül kötötték be a központi vízvezetékét, jelentkezzenek a szolgáltató helyi megbízottjánál a formaságok intézésére.

- Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy 2009 december 23-án, hétfőn 19 órai kezdettel, a Karcfalvi-Jenőfalvi gyerek-fúvószenekar ünnepi koncertet ad Csíkszeredában, a Szakszervezetek Művelődési Házában, amelyre minden érdeklődőt szeretettel várnak.

December 26-án, szombaton, a fúvószenekar a templomban fog koncertet adni a Nagymise után.

A 2009. DECEMBER 13.-TÓL ÉRVÉNYES ÚJ VASÚTI MENETREND

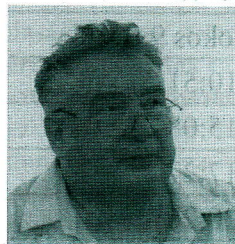
Vonat száma	Csikszereda	Karcfalva	Gyergyószentmiklós
4501	6:31	6:59	7:45
14771	7:07	7:48	8:46
4503	8:30	9:00	Domokos 9:07
14773	9:30	10:02	10:51
4011	13:47	14:17	15:08
4505	15:45	16:17	17:27
4015	18:33	19:37	20:26
4509	23:19	23:47	00:41
Vonat száma	Gyergyószentmiklós	Karcfalva	Csikszereda
4504	5:07	5:58	6:30
4012	7:24	8:12	8:50
4506	Domokos 13:03	13:10	13:40
14770	13:10	13:57	14:35
4014	14:21	15:06	15:36
4016	18:35	19:20	19:55
4508	20:41	21:34	22:10

A SZEMÉTELSZÁLLÍTÁS PROGRAMJA A 2010-ES ÉVRE

Hónap	Nap	
	Karcfalva	Jenőfalva
Január	14, 28	15, 29
Február	11, 25	12, 26
Március	11, 25	12, 26
Április	15, 29	16, 30
Május	13, 27	14, 28
Június	10, 24	11, 25
Július	15, 29	16, 30
Augusztus	12, 26	13, 27
Szeptember	9, 23	10, 24
Október	14, 28	15, 29
November	11, 25	12, 26
December	9, 16	10, 17

TUDOMÁNYOS KUTATÁSI TERÜLETE A SZÉKELYFÖLD TÖRTÉNETE

Úgy tűnik, a sors kegyes hozzánk, karcfalviakhoz, hiszen településünk hírneves szülöttjei az elmúlt évszázadokban, de a jelenben is példaadó életük és munkásságuk folyamán ismertté váltak mind a politikai, mind a társadalmi-művelődési életben.

A lehetőségekhez mérten lapunk hasábjain több alkalommal igyekeztünk bemutatni egy-egy itt született, munkásságán keresztül ismert személyiséget.

Nos, ezt tesszük most a Karcfalván született Pál-Antal Sándor esetében is, aki ez év szeptemberében töltötte be 70. életévét. Ebből több mint 40 évet hivatalos levéltárosként dolgozott, de nyugdíjasként ma is aktívan bekapcsolódik a tudományos munkába. Mint történész, szakdolgozatokat írt és ír, könyveket ad ki és mint az Erdélyi Múzeum – Egyesület marosvásárhelyi fiókjának elnöke támogatja a fiatal pályakezdő történészek kutatásaikban. Több mint valószínű azonban, hogy itthon Karcfalván egye-

sek kevesebbet tudnak róla, mint a közeli csikmadarasiak, ahol fiatal korában több időt töltött. A madarasiak kérésére két monográfiát is megírt, Karcfalváról pedig 2001-ben a helyi értelmiségiek közreműködésével egy történeti ismertetőt jelentetett meg Karcfalva múltjából címmel. S hogy mi készítette a karcfalvi ismertető megírására, a könyv előszavában így ír: „... Mi más, mint a szülőfaluval szembeni elkötelezettség. Nekem ugyanis két szülőfalum van. Az apai, Csikmadaras, amelynek történetét felölelő részletesebb írás már rég kifogyott a könyvesüzletekből. És az anyai, Karcfalva, ahol születtem és ahol hányatott gyermekkorom egy részecskéjét töltöttem. Foglalkozásom, a levéltárosi hivatás pedig kötelez e munka elvégzésére.”

Levéltárosi tevékenységének elismeréseként megkapta a magyar levéltárosoknak járó legnagyobb elismerést, a Pauler

PÁL-ANTAL SÁNDOR

SZÉKELY
ONKORMÁNYZAT-
TÖRTÉNET

Gyula – díjat, majd ez év májusában a Magyar Tudományos Akadémia Arany János – emlékéremmel jutalmazta, ami tudományos kutatásainak legrangosabb elismerését jelenti. Szerénységére jellemző, hogy a doktorátus megszerzése után sem használja neve előtt az őt megillető doktori címet.

Kötetben megjelent munkái közül az itthon is ismertek: Csikmadaras- Egy felcsíki falu hét évszázada (1996); A marosvásárhelyi utcák, közök és terek történeti névtára (1997); Karcfalva múltjából (2001); A székelyföldi erdészet és faipar (társszerző Kádár Zsombor, 2002); Székely önkormányzat-történet (2002); A Székelyföld és városai (2003); Csikmadaras- Egy felcsíki falu múltja és jelene (Második bővített kiadás, 2006); Áldozatok – 1956 (2006); A székely székek a 18. században (Marosszék, Udvarhelyszék, 2007, 2009, sorozat). Ugyanakkor számos tanulmányt közölt romániai és magyarországi folyóiratokban, több helyen pedig tudományos értékű előadásokat is tartott.

Kívánunk neki további jó egészséget áldozatos munkájához.

N. Szilveszter

SPORT BESZÉLGETÉS KARDA CSABÁVAL, A MADICSA HOKI KLUB ELNÖKÉVEL

- A Felcsíki Hoki Klub úgy tűnik, Tiszavirág életű volt. Kurkó János kivonulása a hokis életből és a felcsíki községek összefogásának hiánya úgy néz ki, nálunk is felborította az előző elképzeléseket.

- Látszólag ez valóban így van, de Karcfalva nem hagyhatta, hogy a nagy nehezen kiharcolt műjégpálya érdektelenné váljon. Ezért a község vezetősége további merész lépéseket tett, és sikerült az Országos Befektetési Ügynökséget meggyőzni a pálya további bővítésének szükségességéről. Így kerül sor annak befödésére és több más helyiség kialakítására. Mindezek a bővítések, akárcsak az előző munkálatok a karcfalvi adófizetők pénzébe nem kerülnek, az építkezés költségeit teljes egészében az állam finanszírozza. Ezért az adott helyzetben el kellett gondolkodni az országos viszonylatban is jelentős sportbázis mi-kénti működtetéséről. A végső következtetés az volt, hogy a községben alakítsunk egy sport klubot, amely felvállalja a helyi csapatok és a pálya működtetését.

- Mikor született tényleges döntés és hogyan képzeli el településünkön a jég-

korongozás fejlesztését?

- Ez év novemberében alakult meg a MADICSA HOKI KLUB, melynek jelenleg 16 tagja van és a két közbirtokosság is tagja. Önálló jogi személy, vezetőséggel, költségvetéssel. Saját magunk kell megteremtünk az anyagiakat, a jövedelem teljes egészében felhasználódik. A klub tagjai osztalékot nem kapnak. Különben ez nem egy zárt terület, bárki beléphet a későbbiekben is, amit a közgyűlés évente hagy jóvá. Számolni kell azonban azzal, hogy minden klub tag évente 500 lejjelel kell hozzájáruljon az anyagiakhoz. Ami a tevékenységünket illeti, fő hangsúly a gyermekek foglalkoztatása. Jelenleg három korcsoportnak, a 10, 12 és 14 éves fiuknak tartunk program szerint edzéseket, melyeket külön egy-egy szakember vezet. Ezen kívül az iskolások torna órákon díjmentesen használhatják a pályát és különböző közönség szórakoztató programokat rendezhetnek. Ugyanakkor lehetőséget adunk az amatőr csoportoknak is, hogy fizetés ellenében pályára léphessenek.

- És a közkorcsolyázás?

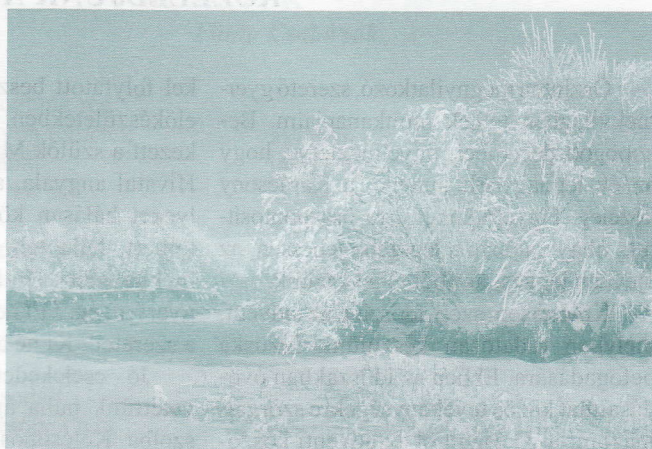
- Meghatározott program szerint történik a pálya igénybe vételének függvényében. Erre a hétvégeken van lehetőség, minden péntek, szombat és vasárnap este 7 és 9 óra között lehet korcsolyázni. A belépő gyermekeknek 2 lej, felnőtteknek 4 lej.
- Végül, tisztázzuk: ki a pálya tulajdonosa?

- Az építkezés teljes befejezéséig gyakorlatilag az állam tulajdonában van, de azután átadják a helyi tanácsnak, amely majd a közbeszerzési eljárást betartva használatba adja valamelyik sportegyesületnek. Remélem a Madicsa Hoki Klub lesz annyira erős, hogy versenybe szálljon másokkal szemben.

Kérdezett: Németh Sz.

AHOL A POLITIKUSOK NEM JÁRNAK...

... CSÖNDHERCEG ORSZÁGÁBAN

Macalik E. felvételei

KÖZELEDJÜNK A GYERTYAFÉNYHEZ

Őszintén megnyilatkozó, szerető gyermekvilágban telnek munkanapjaim. Bekopogott december, figyelmeztetve, hogy az év legnagyobb ünnepe, a Karácsony közeleg. Figyelmünket arra összpontosítjuk, hogy valóban a legszebb lehessen, az újjévben legyen, amiből töltekezzünk.

Különösen szép időszak az advent, melyben tudatosan készülünk Jézuska befogadására. Ebben az időszakban óvodásaimat közös tevékenységekre szorgalmazom, így készült el az adventi koszorú, melyen sorba kigyúltak a hit, remény, szeretet gyertyalángok, melyek lelkünk mélyére világítanak, imára kulcsolják értelmünket és akaratunkat, s arra figyelmeztetnek, hogy jobban egymásra figyeljünk, érezzük meg simogató szelőlőjét, vállaljuk fel önmagunkat. Ebben az időszakban még inkább arra figyeltem:

- észre veszem-e a gyerekektől jövő apró jelzéseket?

- a gyerekek pedig az egymástól kapott jelzéseket, óhajokat?

- jól viszonyulok-e a gyerekekhez, a gyerekek pajtásaikhoz, szüleikhez?

- mi szülők, pedagógusok milyen viselkedést vetítünk a gyerekekre?

Mindez nagyon szükséges, mert a gyermek személyisége most alakul, akinek arra van szüksége, hogy támogassuk, szeressük, féltő gonddal ügyeljünk őt a jóra, örömet szerezzünk neki. Meg is tapasztaltuk a gyerekekre figyelmet az új játszótér életre hívásában, a szülők-

kel folytatott beszélgetésben, az ünnepi előkészületekben. Gazdag puttonnyal érkezett a szülők Mikulása, Polgármesteri Hivatal angyala, a Larix ajándéka, melyeket hálásan köszönünk. Izgalommal telített, hála telt szívvel, boldog gyermekhangok előadása zendül fel: Ég a gyertya, ég, / El ne aludjék! / Szívünkben a szeretet / Ki ne aludjék! /

Jó cselekedetek szalma szálaiból vetettünk puha ágyat Jézuskának a jászolba. Kölcsönös segítségnyújtással hi-

meztük Jézuska ingét. A gyermekek öröme az anyalkázásban csúcsosodott ki, amikor saját munkáikkal is díszíthették a karácsonyát.

Az advent idején próbáltam kiaknázni a gyerekek művészetének minden előnyét, figyeltem mit és hogyan próbálnak közölni alkotásaikban. A rajzolás folyamata óvodáskorban fejlesztő és „gyógyító” hatású.

A gyermek a rajzoláson keresztül beengedi őt élményei legbensőbb világába,

feltárja önmagát, információt közölnék érzéseikről, gondolataikról, fantáziájukról, kreatív tevékenység során megindul a helyreállítás, feldolgozás. Az alkotásban a kisgyerek feldolgozza a problémákat, egészséges megoldássá a konfliktusait. Az elmerült rajz ellazítja. Felbecsülhetetlen értéke a környezeti hatások felmérése, érzelmi tartalma, összetettsége, művészi munkájának egységisége. Carl

Gustav Jung a fa szerkezetét az emberi pszichikum rétegződésével vetette össze: „a gyökerek az őszton-ént, a törzs az ént, a korona a felettes-ént, illetve a személyiség tudatos és tudatlan szféráit jelképezik.” (C.G.J)

Fogadják szeretettel ezeket, a gyerekrajzokat, karácsonyi ajándékként az 5-6 évesektől és gondolkodjanak el az alábbi kérdésekben: Mit éreznek a rajzokon látható figurák egymás iránt? Ha tudnának beszélni, mit mondanának egymásnak, nekünk?

Nyissuk meg szívünket, öltöztessük

ünneplőbe a szeretet virágaival, szoktasuk szemünket és lelkünket a fényhez! Ha nem látjuk, megeshet, hogy nem érzékeljük a karácsonyi csillag fényét sem. Ha közel hajolunk, bevilágít. Így legyen! Áldott, boldog Karácsony!

Jaszonovics Terézia

RÉGI KALENDÁRIUMOKBÓL TALLÓZVA (szólások, mondások)

Nyakába kanyarítja a szót = letorkolja.

Nyakában az abrakos tarisznya = mindennel jól elvan látva, megvan a biztos megélhetése.

Csak úgy izzad a nyelve = fázik.

A nyúl trágyázza a földjét = parlagon hever a földje, nincs megművelve.

Két okos megérti egymást, két bolond összevész = az értelmes emberek megértik egymást, csak az eszetlenek viszálykodnak.

Ráér a szalonnaaggatástól = nincs annyira elfoglalva, hogy meg ne tehetné, el ne végezhetné az illető munkát.

Egy padon ülhetnek = egyik se különb a másiknál, éppen egymáshoz illenek.

Olyan nincs a pakliban! = arról szó sem lehet, nem így egyeztünk meg!

A nemakarom bántja = oktanul makacskodik, ellenszegül, ostoba módon nem akar valamit megtenni.

REMETÉK

Fülöp Csabának

Emlékszel ábrándoztunk rég
lennénk Csíksomlyón remeték
de nem Mária lábánál
hanem fent ahol a ház áll

amelyben Ferenc testvér élt
vízen, kenyéren s nem cserélt
volna senkivel elvégre
ő volt a híres remete

akit a búcsú megcsodált
mert mindig koporsóban hált
míg holtat mímelt a teste
a lelke Istent kereste

Somlyó hegyén az a kis ház
végül elhagyatottá vált
mécses nem pislákolat benne
nem volt már senkinek kedve

kiköltözni abban lakni
nem akadt arra már férfi
aki felölti a csuhát
s mormol fohászt mormol imát
aki számárháton néha
lelovagol a városba
aki hosszú szakállt ereszt
s nyakáról lelóg a kereszt

aki füttyül borra nőre
imádkozik térdepelve
aki ott magába szállva
felfeszül a szivárványra

aki nem néz tévéadást
lát ő csupán szent látomást
aki int az angyaloknak
s azok jönnek sorakoznak

Emlékszel ábrándoztunk rég
lennénk Csíksomlyón remeték
öltöznénk végre csuhába
s be se néznénk a kocsmába

pénzünk valutánk nem lenne
testünk karóvá epedne
imádkoznánk reggeltől estig
hírünk míg felérne Pestig

úgy néznénk ki mint akiket
nem mindenütt láthatnak meg
nyakunkon a kereszt-kolonc
látni jönne minket Losonc

így néznének úgy látnának
egyfolytában csudálnának
mint a csángó napbanézők
bámulnának jövők menők

hanem már abban a házban
új remete él magában
elfoglalta azt a posztot
mit az Isten újra osztott

addig készültünk hiába
remete ment a faházba
bizony eltátottuk a szánk
s immár ne számítsatok ránk

nekünk nem jön le a létra
(emlékeztek Salvatorra
ő is hajdan addig vásott
amíg végül csudát látott)

*

Emlékszel ábrándoztunk rég
lennénk Csíksomlyón remeték
s hogyha nem marad ez ábránd
régóta már csudát látnánk

Ferenc Imre: *Gyalogszekér*
című verseskötetéből

A NYUGDÍJASOK NEM NYUGHATNAK!

Mozgalmas volt ez az év is, akárcsak az előzőek a nyugdíjasoknak. Az otthon végzett fáradságos munkát feledve a Reménységű Nyugdíjas Alapítvány tagjai szívesen vettek részt a szervezett találkozásokon, összejöveteleken.

Már a tavasz elmúltával egy erdei kirándulást szerveztünk, majd júliusban el látogattunk a parajdi sóbányába, ahonnan átruccantunk Szováta fürdőre egy kis városnézőbe. A Nagybaldogasszonyi ünnepi sorozat keretében kint a labdarugó pályán mi is beneveztünk a főzőversenybe. Szakácsaink igyekeztek mindent elkövetni, hogy főztjüket a kóstoló megdicséressék, ami természetesen nem maradt el.

Alig teltek el az ünnepek, pár nap múlva már a Töröcsvári Kastélyban találtuk magunkat, majd onnan Segesvárra utaztunk, ahol a város nevezetességeiben gyönyörködhattunk. A kirándulások fáradságait kipihelve, csoportunk tagjai a Katalin-bálon találkozhattak újból, ahol mindenki jól,

fiatalosan érezte magát, táncol feledve a korral járó ilyen-olyan betegségeket.

Mondanom sem kell, hogy minden szervezett együttlétkor „telt ház” volt, senki sem riadt vissza a kevés anyagi áldozattól. Számításaink szerint az övet is együtt szeretnénk búcsúztatni, megbeszélve ez úttal is a jövő évi teendőket.

Év végéhez közeledve, a község minden nyugdíjasának kívánok kellemes Karácsonyi Ünnepeket, erőt, egészséget, hogy a jövőben is még gyakrabban találkozhatunk. Boldog Új Évet.

Bartalis Irén

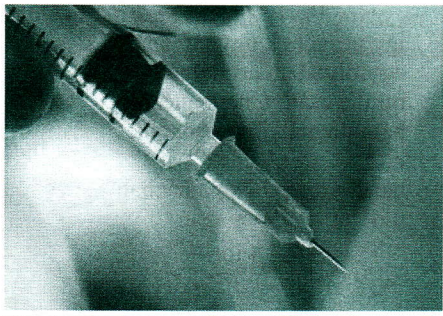
A HÁZIORVOS TANÁCSOLJA!

Megyénkben is egyre gyakrabban emlegetik az új típusú influenzafertőzés jelenlétét. Dr. Waczel Attila főorvos véleménye szerint nagyon elővigyázatosnak kell lenni és minden gyanús jellel legelőször a házi orvoshoz kell fordulni.

Az Egészségügyi Világszervezet szerint különösen fontos lenne a krónikus betegségekben szenvedők, a várandós nők, illetve a hat hónapnál idősebb gyermekek oltása is.

A házi orvosokhoz – így községünkbe is – megérkezett az első 30 db. oltóanyag. Ebből egyelőre **díjmentesen, kérésre** a 60 év felettieket és a krónikus betegeket olthatják be. Az iskolás gyermekek tesztelése még folyamatban van.

N.Sz.

SUDOKU

A Sudoku egy olyan négyzet, amelyben 81 mező van, kilenc vízszintes, kilenc pedig függőleges sorban. Ezenkívül a négyzet még fel van osztva kilenc kisebb négyzetre, amelyek – véletlenszerűen elosztva – 1-től 9-ig terjedő számokat kapnak. A számokat az üresen maradt kockákba kell elhelyezni 1-től 9-ig úgy, hogy kétszer ugyanaz a szám egyetlen vízszintes, egyetlen függőleges sorban, illetve egyetlen 3 x 3-as kis négyzetben sem szerepelhet.

Készítette: Kozma Anna

5	4			8			6	2
9	1			5	4		3	8
		6		1		9		
	6		7	4	9			
4	9	1	8	3	5	6	2	7
			1	2	6		4	
		4		9		8		
1	5		3	7			9	6
3	7			6			1	5

DISZNÓVÁGÁSKOR VIGYÁZZUNK A "KÓSTOLÓRA"!!!

Elérkezett a disznóvágások ideje, aminek lassan részévé vált, hogy egy darab húst elviszünk az állatorvoshoz, hogy megnézze "elhasználható-e?" Mi is történik valójában? Mitől ne lenne fogyasztásra alkalmas a látszólag szép, egészséges hús? Mit keres az állatorvos a mikroszkóppal a zabszemnyire vágott húscsatekban? Milyen gyakran talál "valamit"? Mi lesz ebben az esetben a hússal? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre szeretnék a továbbiakban választ adni.

A vizsgálat során az állatorvos ellenőrzi nincs-e Trichinella lárva az izomrostokban, ami szabad szemmel nem látható, élő állaton pedig klinikai tünetek nem mutatkoznak. A sertés fertőződése rágcsálók (egér, patkány) tetemének elfogyasztásával történik. A Trichinella spiralis egy bélféreg, illetve annak tizedmilliméteres lárvája, amely a gazdaállat (disznó) beléből a nyirok- és véráram útján az állat izomzatába kerül, ott akár hónapokig-évekig betokozódva rejtve marad, amíg a hússal újra (az emberi) bélcsatornába jutva tokjából kiszabadul, "megérik", szaporodni kezd, és elárasztva az ember belső szerveit,

múlva súlyos izomfájdalmak, szemhéj-vizenyős beszűrődése, magas láz követik. A halál a fertőzést követően 2-7 hét múlva teljes lesóványodással áll be. A felismerés korai szakaszban nem könnyű: a gyanút a csoportos megbetegedés tereli az elfogyasztott húsról. (család, szomszéd

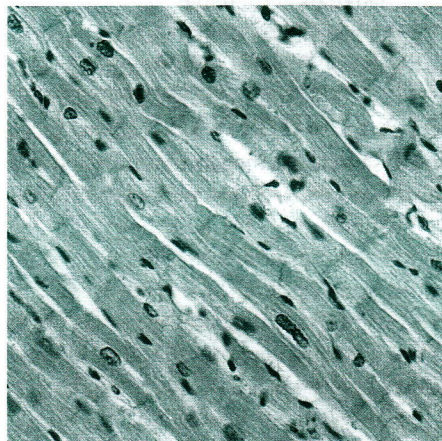
Trichinella spiralis az izomban, ez látható mikroszkóppal, pozitív húspróba esetén.

néni, szomszéd bácsi, akik nagy örömmel fogyasztották a „kóstolót”). Ilyen esetben sürgős orvosi vizsgálat és ellátás szükséges.

Fő veszélyt a nyers, vagy nem eléggé főtt hús jelenti, (például a kolbász, mert hőkezeléssel elpusztulnak a lárva (+ 60 C fokon 10 perc alatt, - 350 fokon 10 nap alatt megsemmisül). Mégis senki nem kockáztatja az egészségét, arra gondolva, „hátha meghaltak már azok a lárva hisz megfőztük a húst”; kinek esne jól úgy enni, hogy talán akad egy csipet kevésbé főtt falat, amivel életképes parazitákat nyel le. A hús sózása, füstölése nem teszi ártalmatlanná a Trichinellát. Amennyiben az állatorvos trichinellózist állapít meg, az egész test elkobzásra kerül, még akkor is, ha elhalt lárvaakat talált.

Honnan vegyünk próbát? Olyan helyről ahol minimális fertőzöttség esetén is megtalálható a parazita, azaz rekeszizom és bordaközi izom.

Biztos mindenkit foglalkoztat, vajon milyen arányban fordul elő felénk a trichinellózis; a helyi állategészségügyi körnél végzett vizsgálatok alapján évente nem több mint 1 sertés húzában találnak lárva... Csakhogy sohse tudni kinél van a „Fekete Péter”...

Egészséges izomrostok

súlyos betegséget okoz. Ha az elfogyasztott hús 1 grammja 50 db-nál kevesebb trichinella-lárva tartalmaz, akár tünetmentesen is lefolyhat, de ha ennél több, nagyon súlyos és hosszú lefolyású betegséggel jár, sőt halálos kimenetelű is lehet, ha a féreglárva a szívizmot, vagy más, létfontosságú szervet támad meg. *A hús elfogyasztása után pár nappal jelentkező általános tüneteket - hasmenés, hányás, gyengeség, hasi fájdalom - kb. két hét*

Antal Lilla

HUMOR

LASSACSKÁN MINDEN VISSZAJÖN...

Minap éppen sajtóértekezletet tartott Csíkszentdomokoson János bácsi, a lófő székely. Nem lepődtünk meg, manapság divat sajtóértekezletet tartani, tájékoztatni a médiákat. A rendezvényt a balánbányai bányavállalat finanszírozta, majd svéd asztal körüli sürgölődésre, kapkodásra került sor.

A lófő beszéde lecsillapította a kedélyeket, megnyugtatta a jelenlévőket. Emberünk gondolatai mélyenszántóak voltak, ugyanakkor magasan szárnyaltak, és mindenkit meglelégedéssel, reménnyel töltöttek el.

- Tulajdonképpen visszajön minden magától, mint az osztriga (egy pesti ven-

déglőben tapasztalta ezt annak idején), mint ahogy a természet törvényei alapján maga az Olt vize is visszatér eső vagy hó formájában. Távol álljon tőlem a tudálékosság, de akaratunktól függetlenül bizonyos dolgok visszatérnek, mert így van ez a jó Istennél megírva. Nem kell visszavenni Erdőfülét, mert visszajön magától, akár csak Udvarhely megye, vagy a tatárjárás. A szépvízi járásbírótság is újból elkezd egy napról a másikra áldásos tevékenységét, s akkor az embernek nem kell felutaznia a törvényszékre, hogy két-három évre elítéljék.

Emlékezhetünk arra, hogy nyolc évvel ezelőtt Román Péterék azt mondták, hogy a földből ötven ár visszajöhet. Aztán egy esztendő múlva jött a földtörvény, visszamehettek a kollektívák is oda, ahonnan jöttek, a területből pedig tíz hektárig visszavehette a gazda a birtokot. Az elején nem nagyon akartak hallani az erdő visszaadásáról, végül azt mondták: egy hektár legyen elég! Most módosították a törvényt, s ötven hektár földet vehet vissza, akinek volt, az erdőből pedig harminc hektárt. Visszajön a közbirtokosság, kicsidenként visszaadnak mindent! De csak kicsidenként! Mert egyszerre nem merik, nehogy megnyuvadjunk! Mint a gyermeknek, kicsi kanállal adagolják vissza, közben szüneteket tartanak, hogy bökkizzünk...

A feleségem is visszajött. Ahányszor elkergettem, mindig egy idő után visszajött. Nem kellett kérést se beadjak, anélkül is visszakaptam.

Annak idején elvittek katonának, voltam az orosz fogságban. Visszajöttem

én is. Látjuk-e, az oroszok elmentek, de visszatértek a piacra.

Most a télen vissza kell igényeljük Balánbányát, mint közbirtokosságot. A papírok előkerültek a bánya mélyéből. Balánbánya tehát, mint közbirtokossági város, községünk gazdáinak tulajdonát fogja képezni, a közbirtokosság elnöke lesz a bánya igazgatója, s jog szerint majd élvezük a hasznot. Erdő nem maradt ugyan, de rézért fát vehetünk.

Kedves nekünk a közbirtokossági terület, Báthory András bíborost is azon ölték meg. Ennek megünneplése is lám, visszajött, de a madéfalvi veszedelem is teljes egészében visszatért. Az elhagyatott templom papja és harangozója is belátható időn belül vissza fog térni; visszajönnek az elüldözöttek is. Karhatalmi segédlettel. Látjuk-e, az udvarhelyi Cserhátra visszajöttek a majkucák...

Visszatér a székely hadosztály. Visszatér a lópénz. Visszatér Ferenc Jóska, mint ahogy Habsburg Ottó már visszatért. Magától értetődik, hogy a Csíki Magánjavak is visszatérnek. És végül a Világ vége visszatér a Világ elejére...

Visszatér a nővérem is, hogy a föld után az erdőből is részesedjék. Csináltak neki egy cifra koporsót, hadd érezze majd a szülőföld büszke fenyvesének ölelését!

Ha a szakszervezetek megerősödnek, visszatér a kommunizmus Balánbányára, ha majd elköltik a végkielégítést. A zsilvölgyi bányászok visszatérnek Bukarestbe. Miron Cozma visszatér Zsilvölgyébe. Az RMDSZ visszatér a kormánykoalícióba, az ország pedig visszatér Európába...

*Ferencz Imre : Történelmi lóárverés
Státus Kiadó, Csíkszereda, 2005*

ABSZOLÚT VICCEK

Ki az abszolút katona?
Aki a csatába görbe karddal megy,
hogy kanyarban is harcolni tudjon.

*

Mi az abszolút kaktuszhamisítvány?
A cseréphe ültetett sündisznö.

Mikor van abszolút szárazság?
Amikor a fák szaladnak a kutyák után.

*

Mi abszolút lehetetlen?
Kamatlábra zokni húzni.

*

Ki az abszolút skót?
Aki más fogához veri a garast.

Ki az abszolút udvarias?
Aki a fáradtolajat helyllyel kínálja.

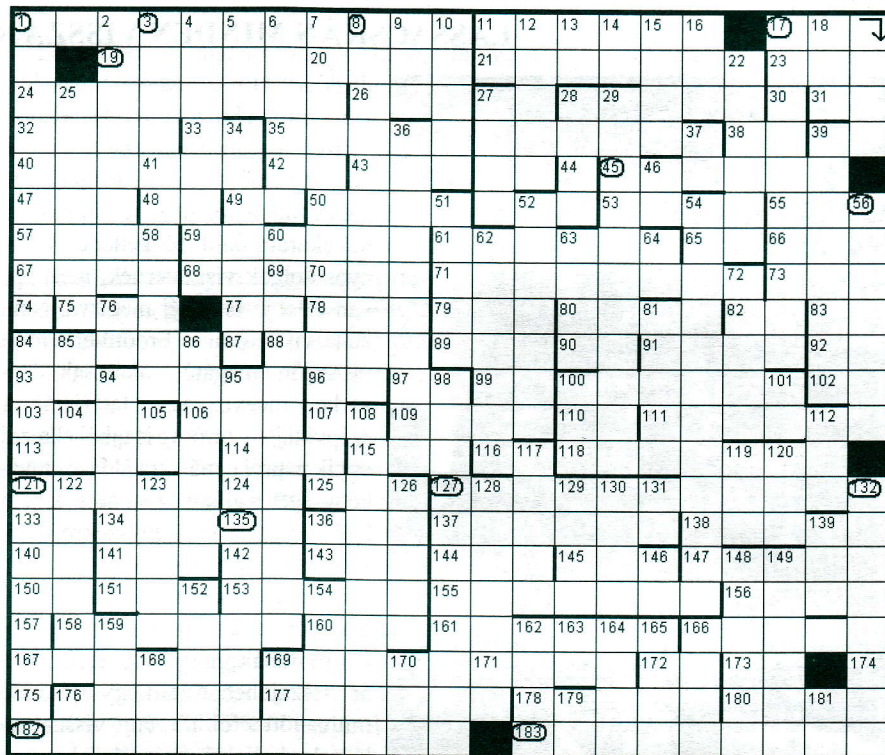
*

Ki az abszolút humorista?
Aki a szomorúfüzet is felvidítja.

KARÁCSONY 2009

VÍZSZINTES: 1. Karácsonykor ünneplik 17. Karácsonyt megelőző várakozás 19. Mária neve 21. Kiszolgált. tart. Katona 23. Bibliai hajós 24. Zenélni kezd 26. Tartósít 28. Ritka női név 30. Ipszilon 31. Két N 32. Férfinév 33. Kiejtett betű 35. Századik évforduló 38. Nátrium vegyjele 39. Ver 40. On 41. Konyhakerti növény 42. Éltető Ferenc 43. Nem hozták nyilvánosságra 44. Pontot tesznek rá 45. A kis Jézus gyermekágya 47. Sissy vége! 48. Kalcium vegyjele 49. Tabi László 50. Nyílászárók 53. Bokszoló Kovács István beceneve 55. Szarvas fajta 57. Idő határozó szó 58. Kötőszó 59. Férfinév 61. Kábítószér 65. Személyem 66. Kassa vége 67. Ének 68. Klór vegyjele 69. Kicsi 71. Elővigyázatoska 73. Zaraza egyneműi 74. Yale kezdete 75. Lány hangsor 77. Kutya 78. Testrész 79. Felhő románul 80. Lopakodik 82. Fölé 83. Erő Ágoston 84. Férfi név 87. Nitrogén vegyjele 88. Ilona végül 89. Anna becézve 90. Motorkerékpár márka 91. Reggel eleje 92. Nauru egyneműi betűi 93. Leszálló - repgép 96. Erdély szélei 97. Bróm vegyjele 99. Magam 100. Kazetofon rész 102. Ellentétes kötőszó 103. Kúszó növény 106. Akadály 107. Asszonynev képző 109. Női név 110. Rövid köszönési forma 111. Egyetlen személyt sem 113. Ló biztató 114. Jaj, románul 115. Magyar Állami Vasút 116. Számár bögés 118. Észrevételező 121. Juh 124. Antal Mihály 125. Xénia eleje 127. Dec. 28-án ünnepeljük 133. Igekötő 134. Ázsiai állam 136. ENSZ Élelmészeti Szerv. röviden 137. Táska számítógép 138. József becézve 140. Állóvíz 141. Turóczy egyneműi 142. Sófalvi Dénes 143. Nyár végek 144. Dráma kezdete 145. Szlovák más szóval-népiesen 147. Édesítő szer 150. Lian végei 151. Páratlan Marci! 153. Afganisztáni ellenálló 155. Népies Andor 156. Hát persze 157. Kérdőszó 158. Darás 160. Peti háta 161. Zűr-zavar 166. Ihatnál a végén! 167. Küzd 169. Előtűnő 172. Lázár Zoltán 173. Altat a végén 174. X.Z. 175. Van, románul 176. Örömteli összhang a családban 177. Bejegyezni 178. Magyar harmonikás-énekes 180. Spanyol bika 182. Égi paradicsom 183. Az angyali énekszóra, a kisdédhez siettek ajándékaikkal.

FÜGGŐLEGES: 1. Dec. 25-i ünnep 2. Irtózat 3. Jézus, Mária, József együtt

4. Zenés betűtár 5. Tinód egyneműi 6. Utazás végpontja 7. Rövid kötőszó 8. Az ártatlan kisdéd neve 9. Zavar 10. Bolt 11. Igavonó 12. Kutyaól 13. Tamás Sándor 14. Tojás, németül 15. Tudom, románul 16 ...Gaz 17. Magyarország neve a külföldre szakadtaknál 18. Csendes folyó 20. Román férfinév 22. Szórakoztató dal 25. Börtön, rég 27. Ősi férfi név 28. Fiú név 29. Kiértékelő gálaműsor 34. Dísztelen 36. Utcai figyelmeztető 37. Maros megyei jelzés 39. Székszámozás színházban 46. Ács Orsolya 51. Hordómértékegység 52. Csőrös fuvola 54. Kedvelt tavaszi virág 56. Jézus itt élte gyermekkorát 60. Súlyos sértés lopás céljából 62. Tanügyi alkalmazott 63. Parányi részecske 64. Nagy Sándor 70. Mondabeli tűzmadár 72. Nemes gáz 76. Szibériai folyó 81. Szláv nép 84. Vágó eszköz 85. -rag, a re párja 86. Újvári 94. Ásványi só 95. Vulkanus kiömlés 98. Színpadi előadás kezdetét jelző csengő 100. Máj váladéka 101. Német Kristóf 104. Szintén 105. Biztató szó, népiesen 108. Nagyon erős zamat 112. Kilötte egyneműi 117. Honfoglaló fejedelem 119. Zénó, z nélkül 120. Altíz egyneműi 121. Jézus Krisztus szülővárosa 122. Ilona becézve 123. Világhírű élelmiszergyártó nagyvállalat 126. Norbert becézve 128. Ágynemű tartozéka 129. Német fiúnév 130. Sógor,

g nélkül 131. Zöld Pál 132. Három... Napkeletről 135. A kis Jézus szülőhelye Betlehemben 136. Izomkötő szalag 139. Norvég fiú 146. Morzéháng 148. Nem szórakoztató 149. Templomi énekmester 152. Felvidéki folyóvíz 154. Találás 158. Ordin-i nélkül 162. Munkakerülő 163. Ő, franciául 164. Fűszer 165. Női név 166. Nitrogén más szóval 168. Ön 169. Vég nélküli spanyol folyó 170. Trombita hang 171. Éneklő szócska 176. Ige végek 179. Pára! 181. Vés.

MEGFEJTENDŐK:

VÍZSZINTES: 1, 17, 19, 45, 127, 182, 183.

FÜGGŐLEGES: 1, 3, 8, 56, 121, 132, 135.

Készítette: Kémenes Sándor

SZÉKASZÓ

Szerkesztők:

Szabó Kázmér

Szócs László

Németh Szilveszter

A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek